

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Фізико-технологічний інститут металів та сплавів

Нові вимоги до захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії

Доповідачі:

Заст. директора з наукової роботи, к.т.н. Калюжний П.Б.
Голова Ради молодих вчених, докт. філософії Вейс В.І.

Київ, 2024 р.

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ, які регламентують процедуру атестації здобувача ступеня доктора філософії:

- [Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти \(наукових установах\)](#), затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502)
- [Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії](#), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами)
- [Вимоги до оформлення дисертації](#), затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40
- [Закон України про вищу освіту](#)

Особливості підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в аспірантурі

Нормативний **строк підготовки** доктора філософії в аспірантурі становить **чотири роки**.

Аспірант зобов'язаний:

- виконувати індивідуальний **навчальний план**;
- виконувати **індивідуальний план наукової роботи** та **двічі на рік звітувати** про хід його виконання;
- **підготувати** свої наукові досягнення у вигляді **дисертації** та **пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою** на підставі **публічного захисту** наукових досягнень у формі **дисертації**.

Підготовка в аспірантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

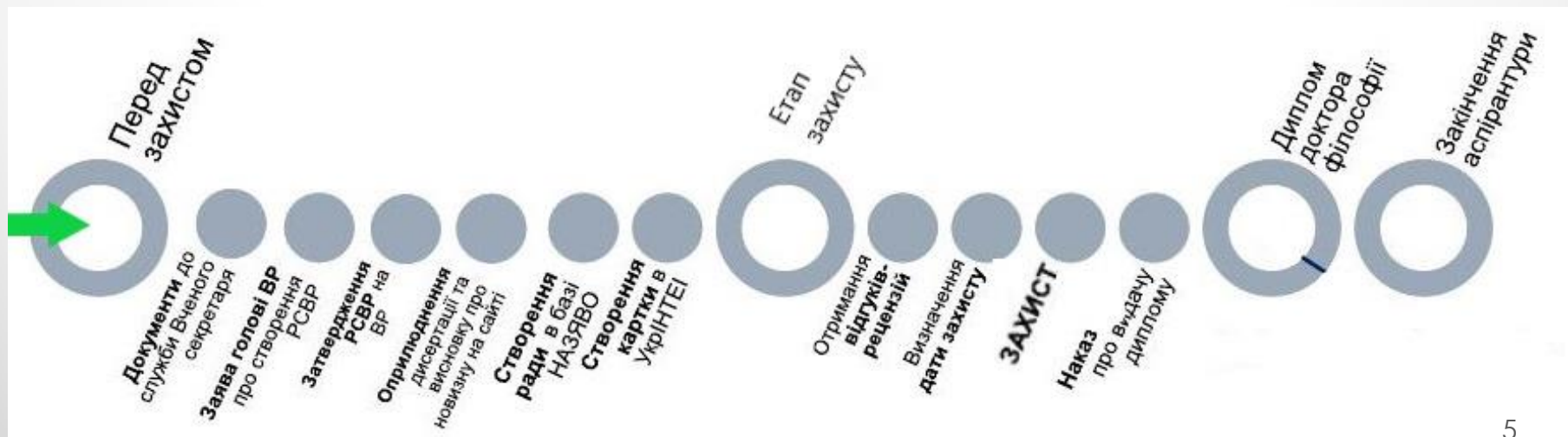
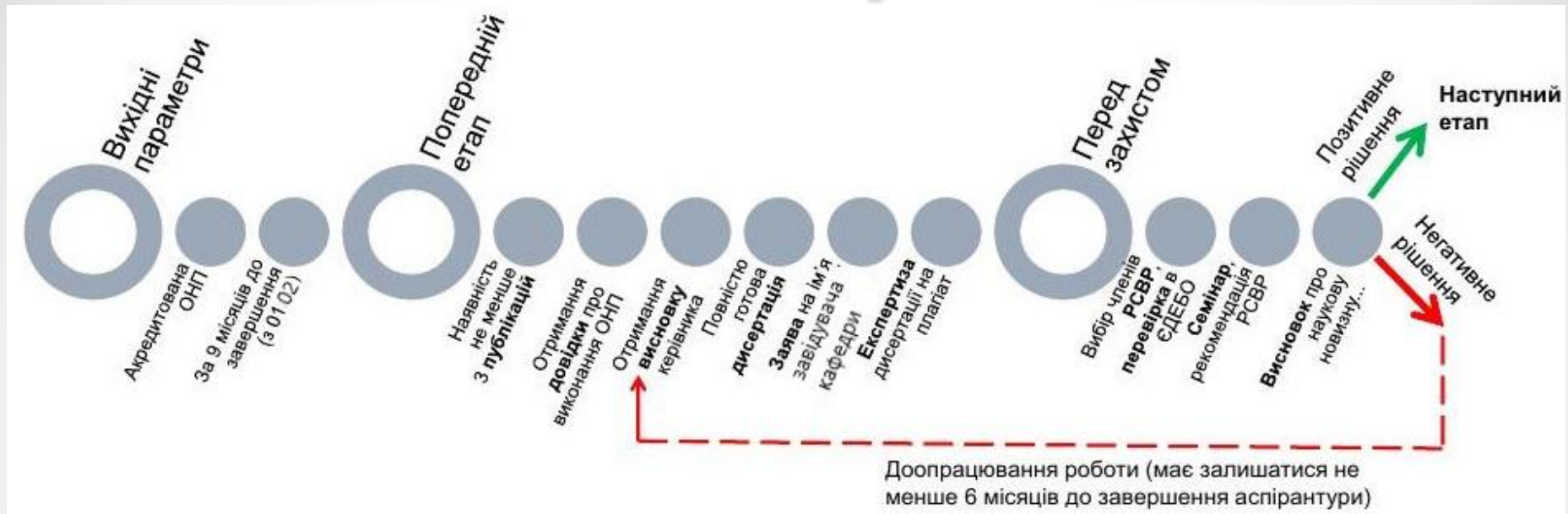
Особа, яка була **відрахована** із закладу у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою без захисту дисертації, **може вступити до закладу повторно**, але тільки на контракт.

Наукова складова освітньо-наукової програми

Рік підготовки	Зміст наукової роботи аспіранта
1	<p>Вибір і обґрунтування теми дослідження, визначення мети та задач, предмету і об'єкту дослідження строків виконання та обсягу наукових робіт; здійснення аналізу сучасних поглядів та підходів за обраним напрямом, розробка методології проведення дослідження. Підготовка та публікація* не менше 1-ї статті (як правило оглядової) у наукових фахових виданнях України або за кордоном за темою дослідження; участь у наукових конференціях з публікацією тез доповідей.</p>
2	<p>Проведення власного наукового дослідження, що передбачає проведення експериментальних досліджень на лабораторному обладнанні та теоретичних досліджень. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях України або за кордоном за темою дослідження; участь у наукових конференціях з публікацією тез доповідей.</p>
3	<p>Аналіз та узагальнення отриманих результатів наукового дослідження; обґрунтування наукової новизни отриманих результатів, їх теоретичного та/або практичного значення. Проведення випробування отриманих результатів в промислових умовах. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях України або за кордоном за темою дослідження; участь у наукових конференціях з публікацією тез доповідей.</p>
4	<p>Оформлення результатів досліджень у вигляді дисертації, підведення підсумків щодо повноти висвітлення результатів дисертації в наукових статтях. Впровадження результатів і отримання документів, які підтверджують практичну цінність роботи. Подання документів на попередню експертизу дисертації. Підготовка наукової доповіді до випускної атестації (захисту дисертації).</p>

Захист дисертації

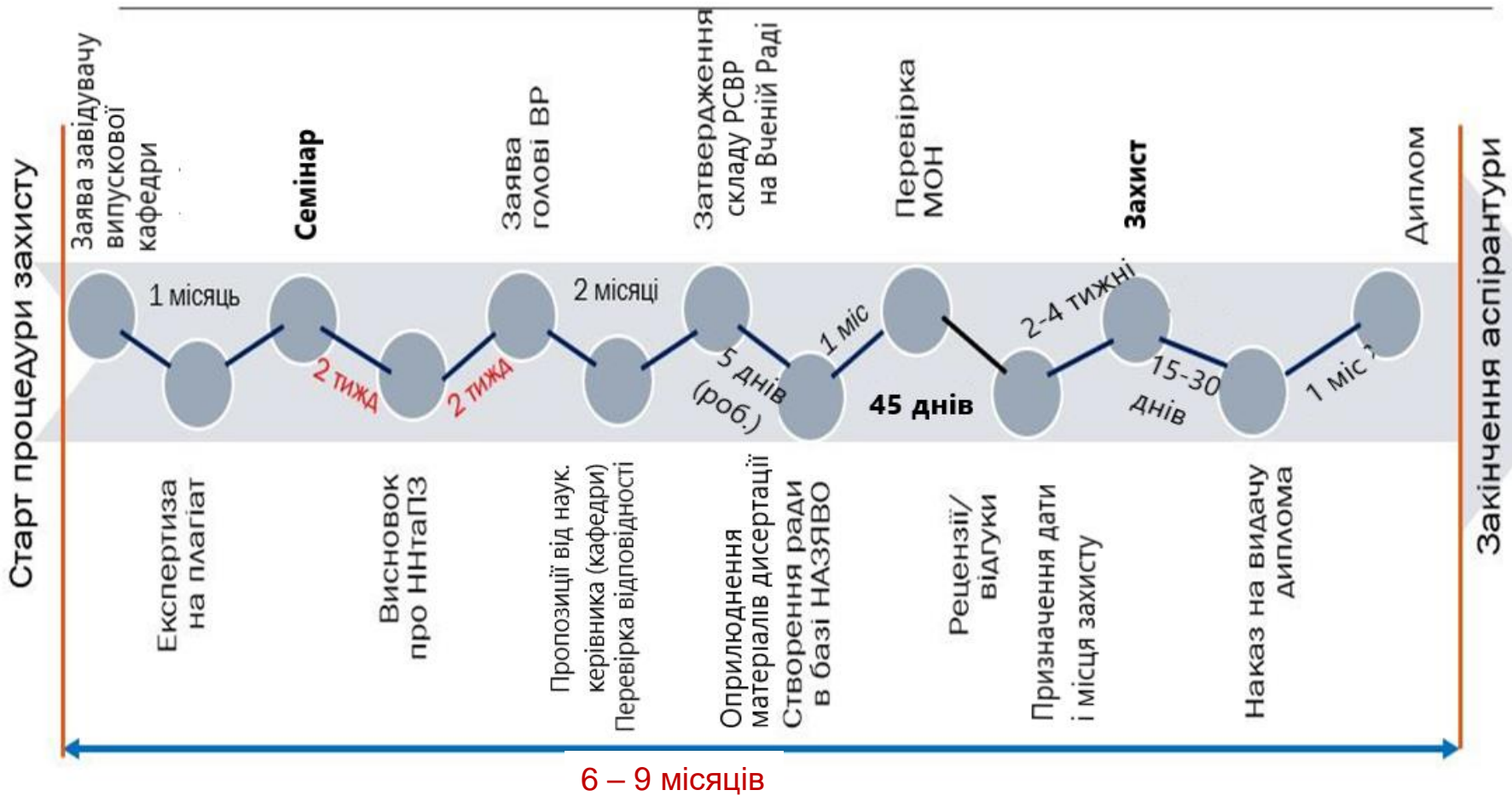
Основні кроки

Захист дисертації

Основні кроки

Стрічка захисту

Публікації

Наукові результати дисертації повинні бути висвітлені **не менше ніж у трьох наукових публікаціях** здобувача, до яких зараховуються:

- 1) **статті у наукових виданнях**, включених на дату опублікування до переліку **наукових фахових видань України за даною спеціальністю**. Якщо число співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до **0,5 публікації** (крім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту);
- 2) **статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus** (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором) **за даною спеціальністю**;
- 3) не більше одного патенту на винахід, що пройшов кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується наукових результатів дисертації, що прирівнюється до однієї наукової публікації;
- 4) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов.

Стаття у виданні, віднесеному до **першого - третього квартилів (Q1-Q3)** відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, чи одноосібна монографія, що відповідає зазначеним вимогам, **прирівнюється до двох наукових публікацій**.

Належність наукового видання до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації [SCImago Journal and Country Rank](#) або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація здобувача або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

Публікації

- Періодичне видання (журнал) обов'язково повинно мати ISSN.

Перевірка журналів України на сайтах:

Наукові фахові видання <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovi-vidannya>

або Реєстр наукових видань України <http://nfv.ukrintei.ua/search>

Перевірка журналів у базах даних

Web of Science Core Collection <https://mjl.clarivate.com/home>

Scopus <https://www.scopus.com/search/form.uri#basic>

- Всі статті (здобувача, членів РСВР) повинні мати активний ідентифікатор DOI та «активне» електронне посилання на статтю.
- **Важливо! Ключові слова дисертації та ключові слова кожної статті рецензента і опонентів повинні перекриватись і співпадати.**
Науковому керівнику треба прочитати ключові слова статей членів майбутньої разової ради та: або поміняти їх публікації, або привести у відповідність ключові слова дисертації(в якій є від 5 до 15 ключових слів).

Етапи підготовки та захисту дисертації доктора філософії

№	Назва дії	Термін	Нормативний документ
1.	1) отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника з оцінкою роботи здобувача 2) звертається до структурного підрозділу закладу, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації 3) Експертиза дисертації на плагіат.	Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання	П. 25 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії... Постанова КМУ від 23 березня 2016 р. № 261
2.	Публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні базового структурного підрозділу закладу (семінар)	не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви	П. 26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії...
3.	Видача здобувачеві висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації	надається не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації	П. 26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії...
4.	Здобувач звертається до вченої ради закладу з письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради	не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку	П. 13 Порядку присудження ступеня доктора філософії... Постанова КМУ від 12 січня 2022 р. № 44

Етапи підготовки та захисту дисертації доктора філософії

№	Назва дії	Термін	Нормативний документ
5.	Вчена рада утворює разову раду у складі п'яти осіб, що внесені до ЄДЕБО. Рішення про утворення разової ради приймає вчена рада закладу.	не пізніше ніж протягом двох місяців з дня отримання заяви здобувача	П. 14, 17 Порядку присудження ступеня доктора філософії...
6.	<p>Заклад</p> <p>1) оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті електронну копію дисертації, висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та інформацію про склад разової ради, посилання на веб-сайт, де здійснюватиметься трансляція захисту дисертації</p> <p>2) вносить інформацію про утворення разової ради до інформаційної системи;</p> <p>Здобувач</p> <p>1) передає друкований примірник дисертації, підписаний здобувачем, до бібліотеки закладу;</p> <p>2) подає електронний примірник дисертації до державної наукової установи "УкрІНТЕІ", а також до локального репозитарію закладу.</p>	Протягом п'яти робочих днів з дати видання наказу про утворення разової ради	П. 18 Порядку присудження ступеня доктора філософії...

Етапи підготовки та захисту дисертації доктора філософії

№	Назва дії	Термін	Нормативний документ
7.	МОН проводить перевірку відповідності складу разової ради вимогам пунктів 14-16 Порядку	протягом місяця з дня оприлюднення Національним агентством інформації про утворення разової ради	П. 19 Порядку присудження ступеня доктора філософії...
8.	За результатами вивчення дисертації та наукових публікацій здобувача, зарахованих за темою дисертації, кожен рецензент подає разовій раді рецензію, а кожен офіційний опонент - відгук	протягом 45 календарних днів з дня оприлюднення інформації про утворення разової ради	П. 22 Порядку присудження ступеня доктора філософії...
9.	Разова рада призначає дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації . Електронні копії рецензій (відгуків) оприлюднюються на офіційному веб-сайті закладу з урахуванням вимог законодавства	Протягом трьох робочих днів з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку)	П. 24 Порядку присудження ступеня доктора філософії...
10	Інформація про дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації здобувача оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу та вноситься до інформаційної системи;	Дата проведення публічного захисту дисертації призначається не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж через чотири тижні з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку)	П. 24 Порядку присудження ступеня доктора філософії...

Етапи підготовки та захисту дисертації доктора філософії

№	Назва дії	Термін	Нормативний документ
11	Заклад оприлюднює рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії та відеозапис трансляції захисту на веб-сайті	протягом трьох робочих днів після захисту	П. 31 Порядку присудження ступеня доктора філософії...
12	Заклад подає інформацію про результати захисту дисертації до інформаційної системи	протягом п'яти робочих днів	П. 31 Порядку присудження ступеня доктора філософії...
13	Здобувач прикріплює рішення та проставляє дату захисту в облікову картку в «УкрІНТЕІ»	протягом п'яти робочих днів	
14	На підставі рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії заклад видає наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка.	не раніше ніж через 15 та не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня захисту дисертації	П. 33 Порядку присудження ступеня доктора філософії...
15	Здобувач прикріплює копію наказу про видачу диплому до облікової картки в «УкрІНТЕІ»	після виходу наказу про видачу диплому	
16	Диплом доктора філософії оформляється за формою, затвердженою МОН, та видається здобувачеві	у порядку, встановленому закладом	П. 33 Порядку присудження ступеня доктора філософії...
17	Заклад додає копію рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії до примірника дисертації, що зберігається у бібліотеці закладу	Протягом десяти робочих днів з дня видачі диплома доктора філософії	П. 34 Порядку присудження ступеня доктора філософії...

Вимоги до складу РСВР

Разова спеціалізована вчена рада утворюється у ФТІМС НАН України у складі п'яти осіб - голови разової ради і двох рецензентів (співробітників ФТІМС НАН України) та двох зовнішніх офіційних опонентів.

Вимоги до голови, рецензентів і опонентів разової ради.

Офіційні опоненти не можуть працювати в одному і тому ж закладі, мати спільні публікації за останні п'ять років з головою, рецензентами та науковим керівником та включаються до складу разової ради за їх письмовою згодою.

У членів разової спецради повинно бути протягом останніх п'яти років не менше трьох наукових публікацій за тематикою дослідження здобувача, до яких зараховуються:

-наукові статті, опубліковані у фахових наукових виданнях України –(категорія Б) з наявністю «активного» електронного посилання на статтю;

-наукові статті, опубліковані у закордонних (крім Росії та Білорусі) або вітчизняних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних WoS та/або Scopus(категорія А) з наявністю «активного» електронного посилання на статтю;

-одноосібні монографії та одноосібні розділи у колективних монографіях, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування;

- **Важливо! Рецензентів і опонентів українських ЗВО та наукових установ можливо обрати лише з числа працівників, які внесені цими закладами до ЄДЕБО.**
- **Рецензенти і опоненти при підписанні своїх рецензій і відгуків користуються електронним цифровим підписом (ЕЦП)**

ЄДЕБО

- інф. про ОНП
- відомості про можливих членів СРВР
- освітні документи

НАЗЯВО

- інформаційна система:
створення і діяльність разової СВР

УкрІНТЕІ

- публікація дисертації
- створення облікової картки дисертації

ЗАКЛАД

- ОНП
- Підготовка аспірантів
- Захист
- Видача диплома